

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

**Förordningsändringar för att möjliggöra
internationellt klimatsamarbete i enlighet
med artikel 6 i Parisavtalet**

KN2023/03449

Mars 2024

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser	4
3	Ärendet.....	7
4	Internationella samarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet	7
4.1	Frivilligt samarbete mellan länder för att nå nationella åtaganden för utsläppsminskningar.....	7
4.2	Frivillig användning av utsläppsminskningseenheter	8
4.3	En mekanism för utsläppsminskningar	8
5	Behovet av åtgärder för att Sverige ska kunna delta i artikel 6- samarbeten	9
5.1	Utgångspunkter	9
5.2	Auktorisering, godkännande och utfärdande.....	10
5.3	En nationell myndighet med ansvar för auktorisering, godkännande och utfärdande.....	10
5.4	Tillgång till ett register och kontoföring.....	11
6	Energimyndigheten bör få meddela föreskrifter om samarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet och utses till ansvarig myndighet.....	12
7	Överklagande	14
8	Ikraftträdande.....	14
9	Konsekvenser.....	14
9.1	Konsekvenser för svenska myndigheter	14
9.2	Konsekvenser för organisationer och näringsliv	15
9.3	Konsekvenser för klimat och miljö	15

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas förslag till ändringar i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser. Förslagen syftar till att genomföra artikel 6 i Parisavtalet, enligt vilken länder frivilligt kan samarbeta för att uppnå sina respektive nationella klimatplaner. De föreslagna bestämmelserna ska göra det möjligt för Sverige att delta i sådana samarbeten.

Statens energimyndighet föreslås få meddela föreskrifter om förutsättningar för deltagande i aktiviteter för att minska utsläppen av växthusgaser inom ett samarbete enligt artikel 6 i Parisavtalet. Myndigheten föreslås också få meddela föreskrifter om förutsättningar för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskingsenheter från sådana aktiviteter. Myndigheten ska pröva frågor om deltagande i aktiviteter och om auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskingsenheter.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2024.

2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser

dels att 1 kap. 1 och 2 §§ och rubriken till 11 kap. ska ha följande lydelse, *dels* att det ska införas ett nytt kapitel, 9 a kap., och en ny paragraf, 11 kap. 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. Förordningens innehåll och ordförklaringar

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om tillämpningen av lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser.

Denna förordning innehåller bestämmelser om tillämpningen av lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser. *Förordningen innehåller även bestämmelser om internationella samarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet.*

Förordningen kompletterar

– EU-förordningar som har antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959, (utsläppshandelsdirektivet), och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/757 av den 29 april 2015 om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från sjötransporter och om ändring av direktiv 2009/16/EG (EU:s MRV-förordning) och EU-förordningar som antagits med stöd av EU:s MRV-förordning.

Förordningen är meddelad med stöd av

– 7 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 1–7, 9 a och 9 b §§,

– 11 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 4 kap. 3 §,

– 11 a § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om

4 kap. 1 a och 11–17 §§

– 12 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 8 och 10 §§ och 4 kap. 6 §,

– 13 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 14 §, 4 kap. 1, 2 och 7–8 c §§ och 4 a kap. 1–4 §§,

– 15 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 5 kap. 3, 8–11 och 13–17 §§ och 11 kap. 1 §,

– 17 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 15 §, 4 a kap. 6–11 §§, 8 kap. 2–5 §§ och 9 kap. 2–6 §§,

- 21 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 2 och 3 §§,
- 22 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 4 och 10 §§,
- 25 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 13 §, 4 kap. 4, 9 och 10 §§ och 5 kap. 5–7 §§,
- 26 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 8 §,
- 41 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 1–9 §§,
- 42 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 10 och 11 §§,
- 42 a § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 18–22 §§,
- 43 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 14 och 15 §§,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 11 kap. 2 §,
- 10 kap. 2 § regeringsformen i fråga om 11 kap. 3 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 §¹

Bestämmelserna i denna förordning avser

- förordningens innehåll och ordförklaringar (1 kap.),
- myndigheter (2 kap.),
- utsläpp från anläggningar (3 kap.),
- utsläpp från flygverksamhet (4 kap.),
- utsläpp från sjötransportverksamhet (4 a kap.),
- tilldelning av utsläppsrätter (5 kap.),
- elektronisk hantering av handlingar (6 kap.),
- unionsregistret (7 kap.),
- utfärdande och återlämnande av utsläppsrätter (8 kap.),
- överlämnande av utsläppsrätter (9 kap.),
 - *internationella samarbeten i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet (9 a kap.),*
- sanktioner (10 kap.), och
- bemyndiganden (11 kap.).

9 a kap. Internationella samarbeten i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet

1 § Statens energimyndighet får meddela föreskrifter om

1. förutsättningarna för deltagande i aktiviteter för att minska utsläppen av växthusgaser inom ett samarbete enligt artikel 6.2 i Parisavtalet eller i enlighet med den mekanism som inrättats i enlighet med artikel 6.4 i Parisavtalet, och

2. förutsättningarna för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningsenheter från sådana aktiviteter som avses i 1.

¹Senaste lydelse 2023:729.

2 § Statens energimyndighet får i enskilda fall besluta om deltagande i sådana aktiviteter som avses i 1 § 1 och om auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningenheter.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap. Bemyndiganden

11 kap. Bemyndiganden och överklagande

4 §

Bestämmelser om överklagande av beslut enligt 9 a kap. 2 § finns i 40 § förvaltningslagen (2017:900).

Bestämmelser om överklagande av andra beslut finns i lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser.

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2024.

3 Ärendet

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) har den 7 juni 2023 till Klimat- och näringslivsdepartementet redovisat ett förslag till nationellt ramverk för Parisavtalets artikel 6 (KN2023/03359). Energimyndigheten har utrett vilka åtgärder som behöver vidtas för att Sverige ska kunna delta i artikel 6-samarbeten i enlighet med beslutade och kommande internationella regler. I en efterföljande framställning den 14 juni 2023 (KN2023/03449) föreslår myndigheten författningsändringar på såväl lag-nivå som förordningsnivå. Denna promemoria innehåller förslag som bygger på Energimyndighetens förslag.

4 Internationella samarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet

4.1 Frivilligt samarbete mellan länder för att nå nationella åtaganden för utsläppsminskningar

Klimatavtalet från Paris, det s.k. Parisavtalet, är ett globalt klimatavtal som antogs 2015 och som fastställer att alla länder har ett gemensamt ansvar att stoppa den globala uppvärmningen. Parterna åtar sig att bidra med alltmer ambitiösa åtaganden att minska sina utsläpp av växthusgaser utifrån ansvar, förmåga och nationella förutsättningar. En central del i Parisavtalet är de nationellt fastställda bidragen (Nationally Determined Contribution, NDC) vilka utgör grunden för parternas klimatåtgärder enligt avtalet.

I artikel 6 fastställs en rättslig grund för frivilligt samarbete mellan parter för genomförande av deras nationellt fastställda bidrag. Syftet med detta är att möjliggöra en ökad ambition när det gäller utsläppsminskningar (dvs. vad som i den svenska översättningen av Parisavtalet benämns internationellt överförbara utsläppsbegränsningsresultat) och anpassning samt främja hållbar utveckling. Mer detaljerade bestämmelser om samarbetet finns i beslut som antagits av Parisavtalets partsmöte. Dessa beslut brukar kallas för ”regelboken”. De viktigaste besluten är beslut 2/CMA.3 och 3/CMA.3 från COP26 i Glasgow 2021, och beslut 6/CMA.4 och 7/CMA.4 från COP27 i Sharm el Sheikh 2022.

Enligt artikel 6 kan alltså länder på frivillig basis samarbeta för att nå sina respektive nationella åtaganden för utsläppsminskningar. Målsättningen är att samarbete mellan länder ska göra det möjligt att öka ambitionen, alltså att skapa större utsläppsminskningar än vad som är möjligt inom det egna landet med landets egna resurser. Utsläppsminskningar som sker i ett land kan användas för att uppfylla ett annat lands åtagande. Utsläppsminskningarna kan fördelas mellan deltagarna i samarbetet och överförs mellan länder. Liknande samarbeten skedde tidigare inom ramen för Kyotoprotokollets s.k. flexibla mekanismer.

Ett exempel på ett artikel 6-samarbete skulle kunna vara följande. Ett utvecklingsland har en NDC och en klimathandlingsplan som medför en

rad åtgärder för att minska utsläppen i landets huvudstad. Dock saknas åtgärder som minskar utsläppen från kollektivtrafiken, som domineras av bensindrivna bussar. En möjlighet vore att byta ut bussarna till elbussar, men detta bedöms kräva ytterligare finansiering. Genom att komma överens med ett annat land om att sälja de utsläppsminskningar som genereras av ett byte till elbussar skapas dock en inkomstkälla som gör det möjligt att investera i de nya bussarna. Med stöd från ett annat land kan utvecklingslandet på så sätt minska utsläppen med mer än man åtagit sig i sin egen NDC. De utsläppsminskningar som genereras av bytet till elbussar säljs under en begränsad period. De utsläppsminskningar som säljs får räknas mot köparlandets NDC men inte mot utvecklingslandets. Efter periodens slut får däremot utvecklingslandet tillgodoräkna sig utsläppsminskningarna mot sina egna mål, eller hitta en annan köpare.

Artikel 6 är uppdelad i två typer av marknadsbaserade samarbeten. Länder kan samarbeta enligt artikel 6.2, där det främst är upp till deltagande länder att säkra att samarbetet följer internationella regler. Länder kan också handla med utsläppsminskningssenheter enligt artikel 6.4, som etablerar en global handelsmekanism för utsläppsminskningar. Mekanismen ska regleras och övervakas av en övervakningskommitté.

4.2 Frivillig användning av utsläppsminskningssenheter

Enligt artikel 6.2 får parter på frivillig basis samarbeta om internationellt överförbara utsläppsminskningssenheter.

För att få delta i ett sådant samarbete ska landet

- a) vara part till Parisavtalet,
- b) ha utarbetat och meddelat en NDC och upprätthålla den,
- c) ha processer på plats för auktorisering av utsläppsminskningssenheter för användning mot NDC-uppfyllnad,
- d) ha processer på plats för spårning av utsläppsminskningssenheter,
- e) ha levererat den senaste nationella växthusgasinventeringen, och
- f) säkra att deltagandet bidrar till implementering av dess NDC och långsiktiga strategi för sänkta utsläpp, om landet har lämnat in en sådan, samt till Parisavtalets långsiktiga mål.

Enligt beslut 2/CMA.3 ska varje deltagande land ha tillgång till ett register som möjliggör spårning av utsläppsminskningssenheter. Registret ska kunna tillhandahålla information om auktorisering, överföring, mottagande och användning av utsläppsminskningssenheter.

4.3 En mekanism för utsläppsminskningar

Genom artikel 6.4 inrättas en centraliserad mekanism under Parisavtalet. Denna mekanism, som ska administreras av Parisavtalets partsmöte, syftar till att bidra till begränsningen av växthusgasutsläpp och ska stödja en hållbar utveckling. Mekanismen ska möjliggöra samarbete om utsläppsminskningar på ett mer centraliserat sätt under överinseende av över-

vakningskommittén. Främst berör reglerna värdländer, dvs. länder där utsläppsminskningar genereras för att sedan säljas internationellt.

Ett värdland ska innan deltagande i mekanismen säkra att landet:

- a) är part till Parisavtalet,
- b) har utarbetat och meddelat en NDC och upprätthåller den,
- c) har utsett en nationell myndighet för mekanismen,
- d) har indikerat till övervakningskommittén hur landets deltagande i mekanismen bidrar till hållbar utveckling, och
- e) har indikerat till övervakningskommittén vilka typer av aktiviteter som landet kan överväga för godkännande och hur sådana typer av aktiviteter skulle bidra till landets NDC och till dess långsiktiga strategi för sänkta utsläpp, om landet har lämnat in en sådan, samt till Parisavtalets långsiktiga mål.

Före registrering av aktivitet ska värdlandet lämna ett godkännande av artikel 6-aktiviteten till övervakningskommittén. Ett godkännande ska inkludera en bekräftelse på att aktiviteten bidrar till hållbar utveckling i värdlandet och en beskrivning av hur, ett eventuellt godkännande av förnyelse av aktivitetens krediteringsperiod och en förklaring av hur aktiviteten relaterar till landets NDC och bidrar till att landet kan nå sina NDC-mål, genom ökad ambition i åtgärder för utsläppsminskningar och anpassning, och upprätthåller miljöintegritet.

5 Behovet av åtgärder för att Sverige ska kunna delta i artikel 6-samarbeten

5.1 Utgångspunkter

Utsläppsminskningar genom artikel 6-samarbeten är ett exempel på vad som i det svenska klimatpolitiska ramverket (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17: MJU24, rskr. 2016/17:320) kallas kompletterande åtgärder. Kompletterande åtgärder får enligt det svenska ramverket användas för att kompensera kvarvarande utsläpp. I det svenska klimatramverket får etappmålen uppnås med en begränsad mängd kompletterande åtgärder. Som kompletterande åtgärder räknas även ökat nettouptag av växthusgaser i skog och mark (den s.k. LULUCF-sektorn), samt infångning och lagring av koldioxid med biogent ursprung (s.k. bio-CCS). Energimyndigheten ansvarar för att genomföra internationella klimatinvesteringar genom att delta i och förvärva certifierade utsläppsenheter från projekt och program i utvecklingsländer.

Sveriges primära roll i artikel 6-samarbeten förväntas vara som köpare av utsläppsminskningseenheter, för att kunna bidra till Sveriges nationella mål tillsammans med andra kompletterande åtgärder eller bidra till resultatbaserad klimatfinansiering. Sverige är köparland när svenska staten eller en annan svensk aktör köper utsläppsminskningseenheter från en annan stat som är part till Parisavtalet eller från en annan aktör i den andra staten (säljarlandet). Det är emellertid möjligt att Sverige i framtiden kan bli ett säljarland av utsläppsminskningar, exempelvis genom att

svenska företag i framtiden exporterar negativa utsläpp som åstadkommit genom bio-CCS.

Utifrån reglerna för artikel 6-samarbeten är det klart att ett antal åtgärder behöver vidtas i Sverige för att Sverige ska kunna delta i sådana samarbeten, både som köpar- och säljarland. Mot bakgrund av att tillräckligt detaljerade regler om genomförande av marknadsmekanismen under artikel 6.4 ännu inte har beslutats ligger fokus inledningsvis på åtgärder som behövs för att Sverige ska uppfylla kraven i artikel 6.2.

5.2 Auktorisering, godkännande och utfärdande

Auktorisering är centralt för artikel 6-samarbeten. Enligt regelverket för artikel 6.2 ska både säljar- och köparland som deltar i ett artikel 6-samarbete auktorisera aktörer som deltar i samarbetet, utsläppsminskningensenheter och samarbeten som involverar användning av internationellt överförbara utsläppsbegränsningsresultat mot nationellt fastställda bidrag (på engelska *cooperative approaches*, vars innebörd ännu är oklar).

För att Sverige ska kunna uppfylla samtliga krav för auktorisering och godkännanden under artikel 6.2 och artikel 6.4, och kunna agera både som köparland och säljarland, behöver det finnas processer som möjliggör auktorisering av aktörer, utsläppsminskningensenheter och samarbeten. Det bör också finnas en process som möjliggör godkännande av aktiviteter för det fall Sverige är värdland enligt artikel 6.4.

Dessutom finns det ett behov av att kunna godkänna utsläppsminskningensenheter som köps genom samarbeten enligt artikel 6.2. Slutligen behövs det en process för att utfärda utsläppsminskningensenheter när enheterna har auktoriserats och godkänts inom ramen för ett samarbete i enlighet med artikel 6.2.

5.3 En nationell myndighet med ansvar för auktorisering, godkännande och utfärdande

För att kunna delta i mekanismen som inrättas enligt artikel 6.4 ska medlemsstaten utse en nationell myndighet. Reglerna specificerar inte den nationella myndighetens roll, men rimligtvis är syftet att tydliggöra ett ansvar för godkännande av aktiviteter samt för auktorisering av aktörer och utsläppsminskningensenheter. Det finns inga krav på köparländer att utse en nationell myndighet enligt artikel 6.4.

Enligt artikel 6.2 finns inga uttryckliga krav på säljar- eller köparländer att utse en nationell myndighet. Däremot är det ett krav för deltagande för både säljarländer och köparländer att ha processer på plats för auktorisering av utsläppsminskningensenheter. Det betyder indirekt att ett statligt organ måste utses till ansvarig myndighet för auktorisering inom respektive land.

Det behöver alltså utses en myndighet som ansvarar för auktorisering, godkännande och utfärdande i fråga om samtliga samarbeten enlighet med

artikel 6.2 och artikel 6.4. Det gäller såväl i fall där Sverige agerar som köparland som i fall där Sverige agerar som säljarland.

5.4 Tillgång till ett register och kontoföring

Varje deltagande land ska ha tillgång till ett register som möjliggör spårning av utsläppsminskningssenheter. Registret ska kunna tillhandahålla information om auktorisering, överföring, mottagande och användning av utsläppsminskningssenheter (användning mot NDC, mot andra ändamål eller annullering utan användning). Klimatkonventionens sekretariat (UNFCCC-sekretariatet) ska även tillhandahålla ett internationellt register för länder som inte själva har ett register eller saknar tillgång till ett register.

När det gäller valet av register finns flera möjligheter. En möjlighet är att Sverige bygger upp ett eget nationellt register. Ett sådant kan etableras av den ansvariga myndigheten eller så kan en extern lösning tillhandahållas av exempelvis privata aktörer. Sverige skulle även kunna nyttja det internationella register som ska drivas av UNFCCC-sekretariatet. Detta register var ursprungligen ämnat som en lösning för länder som själva inte har möjlighet att tillgodose tillgång till ett register, men är öppet för alla länder att använda. Registret är i nuläget under uppbyggnad.

Ytterligare en möjlighet är att använda EU:s unionsregister, förutsatt att registret utökas till att omfatta kontoföring under Parisavtalets artikel 6. I nuläget är det osäkert om eller när en sådan utökning kommer att ske. I Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 av den 12 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion (registerförordningen) finns bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter i unionsregistret. Energimyndigheten är utsedd som nationell administratör (kontoföringsmyndighet) för detta register. Om registret utökas för kontoföring i enlighet med artikel 6 vore det därför lämpligt att använda EU:s unionsregister för registerföring av svenska utsläppsminskningssenheter enligt artikel 6 i Parisavtalet. Denna lösning bedöms medföra lägre kostnader och nyttjande av resurser jämfört med att bygga upp ett nytt nationellt register eller köpa in en extern lösning (exempelvis från en privat aktör). I nuläget lämnas därför inga förslag till författningsändringar när det gäller register och kontoföring av utsläppsminskningssenheter. Frågan om hur tillgång till register ska säkras utreds vidare hos Energimyndigheten.

6 Energimyndigheten bör få meddela föreskrifter om samarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet och utses till ansvarig myndighet

Förslag: Energimyndigheten ska få meddela föreskrifter om förutsättningar för deltagande i aktiviteter för att minska utsläppen av växthusgaser inom ett samarbete enligt artikel 6 i Parisavtalet. Myndigheten ska också få meddela föreskrifter om förutsättningar för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningssenheter från sådana aktiviteter. Myndigheten ska pröva frågor om deltagande i aktiviteter och auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningssenheter.

Skälen för förslaget: Energimyndigheten har tidigare haft ett bemyndigande att meddela föreskrifter om förutsättningar för deltagande i projektverksamhet under Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och om utfärdande av utsläppsminskningssenheter. Med stöd av bemyndigandet meddelade myndigheten föreskrifter om vad en ansökan om godkännande av deltagande i projektverksamhet utanför Sverige och en ansökan om godkännande av deltagande i projektverksamhet i Sverige ska innehålla. Föreskrifterna är numera upphävda.

Det finns skäl att överväga om Energimyndigheten på liknande sätt som under Kyototiden bör få meddela föreskrifter om förutsättningar för deltagande i aktiviteter och för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningssenheter enligt artikel 6 i Parisavtalet. Föreskrifter behövs bland annat om vilka underlag som en aktör ska inkomma med för att bli auktoriserad som deltagare och vilka underlag som ska krävas vid ansökan om auktorisering av utsläppsminskningssenheter från en viss aktivitet. Ett sådant underlag skulle kunna vara en projektbeskrivning som granskats och godkänts av en oberoende kontrollör.

Med förutsättningar för deltagande i aktiviteter menas sammantaget förutsättningar för auktorisering av samarbeten, godkännande av aktiviteter och auktorisering av aktörer. Därmed används ordet deltagande på ett liknande sätt som det användes under Kyototiden.

Att Energimyndigheten får råda över förutsättningar för utfärdande av utsläppsminskningssenheter som genererats i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet passar väl ihop med myndighetens nuvarande roll som kontoföringsmyndighet.

En central del i genomförandet av artikel 6 är att en ansvarig myndighet pekats ut som ansvarig för auktorisering av samarbeten, godkännande av aktiviteter och auktorisering av aktörer, samt för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningssenheter. Att en och samma myndighet innehar dessa ansvarsområden för samarbeten under både artikel 6.2 och 6.4 är mer effektivt än att ansvaret fördelas mellan olika myndigheter, eftersom det rör sig om samma typ av uppgifter för båda typerna av samarbeten. Det är därmed lämpligt att endast en myndighet får ansvar för samtliga samarbeten under artikel 6 i Parisavtalet. Den

ansvariga myndigheten behöver kunna göra kvalitativa bedömningar, vilket kräver kunskap om artikel 6-reglerna. Energimyndigheten har denna erfarenhet och kunskap i egenskap av projektmyndighet under Kyoto-protokollets flexibla mekanismer. Energimyndigheten bör ansvara för samarbetet i enlighet med artikel 6.

Energimyndigheten har i sin framställning föreslagit författningsändringar på såväl lag- som förordningsnivå. Myndigheten har bl.a. föreslagit att det i lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser ska införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om förutsättningar för deltagande i aktiviteter enligt artikel 6 samt förutsättningar för auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningenheter från sådana aktiviteter.

Myndigheten har också föreslagit att dess instruktion ses över dels för att anpassa den till Parisavtalets terminologi i fråga om genomförande av internationella klimatinvesteringar enligt artikel 6 i Parisavtalet, dels i fråga om ingående av avtal med andra stater om samarbeten gällande sådana klimatinvesteringar.

Syftet med de föreslagna reglerna är att Energimyndigheten för Sveriges räkning ska kunna ingå i internationella samarbeten inom ramen för artikel 6 i Parisavtalet. Den klimatnytta som uppstår genom sådana samarbeten kommer att kunna användas för Sveriges uppfyllande av nationella klimatmål.

Privata företag eller organisationer kommer att kunna delta i aktiviteter under artikel 6. För att göra detta måste de vara auktoriserade. Deltagandet i artikel 6-samarbeten är dock ingen skyldighet, utan sker i goodwill-syfte.

Ett företag som väljer att förvärva utsläppsminskningenheter i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet för ”andra ändamål” gör också detta i goodwill-syfte. De utsläppsminskningar som ett enskilt projekt kommer att ge upphov till kommer dock att kunna användas för uppfyllande av skyldigheten att överlämna reduktionsenheter för Corsia-flygningar, dvs. flygningar som omfattas av det globala marknadsbaserade styrmedlet för att begränsa utsläppen av växthusgaser från internationell civil luftfart (se 11 a § lagen [2020:1173] om vissa utsläpp av växthusgaser och 4 kap. 11 § förordningen [2020:1180] om vissa utsläpp av växthusgaser). Det följer av förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser att reduktionsenheter som auktoriserats av parter enligt den mekanism som inrättats enligt artikel 6.4 i Parisavtalet får användas för annullering av reduktionsenheter för Corsia-flygningar (4 kap. 14 §).

De föreslagna bestämmelserna bedöms därför inte röra förhållandet mellan enskilda och det allmänna på ett sådant sätt att de behöver meddelas genom lag (se 8 kap. 2 § första stycket 2 regeringsformen). Den föreslagna regleringen bedöms därför kunna beslutas av regeringen genom förordning med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, eller, efter regeringens bemyndigande, av en myndighet genom föreskrifter.

7 Överklagande

Förslag: I förordningen tas det in en upplysning om att Energimyndighetens beslut om auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningseenheter får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det tas också in en upplysning om att övriga beslut får överklagas till mark- och miljödomstol.

Skälen för förslaget: Motsvarande beslut kopplade till projektverksamhet under Kyotoprotokollets flexibla mekanismer kunde överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det är lämpligt att den ordningen även gäller framtida beslut kopplade till artikel 6 i Parisavtalet. I förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser bör det därför införas en upplysningsbestämmelse som hänvisar till överklagandebestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900). Andra beslut som fattas enligt förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser överklagas till mark- och miljödomstol i enlighet med lagen om vissa utsläpp av växthusgaser. En upplysningsbestämmelse även om detta bör tas in i förordningen.

8 Ikraftträdande

Förslag: Förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2024.

Skälen för förslaget: För att de samarbeten som Energimyndigheten är i färd med att bygga upp ska kunna fortskrida till en genomförandefas bör auktorisering av utsläppsminskningseenheter påbörjas under hösten 2024. De föreslagna förordningsändringarna bör därför träda i kraft den 1 augusti 2024.

9 Konsekvenser

9.1 Konsekvenser för svenska myndigheter

Förslagen innebär att Energimyndigheten tilldelas en ny roll. Myndigheten får ansvar för uppgifter relaterade till artikel 6-samarbeten, som auktorisering av samarbeten, auktorisering av aktörer, godkännande av aktiviteter och auktorisering, godkännande och utfärdande av utsläppsminskningseenheter, både för Sverige som säljarland och köparland. Energimyndigheten föreslås även få rätt att meddela föreskrifter kopplade till dessa uppgifter.

Energimyndigheten bedömer att det nya arbetet med auktorisering, godkännande och utfärdande samt att meddela föreskrifter kommer att kräva särskilda resurser. Särskilda resurser bedöms krävas från år 2024 i

form av förberedelser av föreskrifter och intern organisation för arbete med auktorisering, godkännande och utfärdande. Resursbehovet uppskattas till motsvarande en årsarbetskraft och förväntas finansieras inom befintliga ramar.

Energimyndighetens beslut om auktorisering, godkännande och utfärdande föreslås kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol, vilket är den ordning som gällde enligt nu upphävda bestämmelser om Kyotoprotokollets flexibla mekanismer. Myndigheten uppskattar att det på några års sikt kan komma att handla om ett hundratal beslut. Enligt den uppskattning som myndigheten har gjort, bl.a. mot bakgrund av erfarenheten av det tidigare arbetet med Kyotoprotokollets flexibla mekanismer, förväntas antalet överklagade beslut bli litet. Även detta bedöms kunna finansieras inom befintliga ramar.

9.2 Konsekvenser för organisationer och näringsliv

Förslagen innebär att aktörer, som privata företag eller organisationer, kan ansöka hos Energimyndigheten om deltagande i aktiviteter under artikel 6 i Parisavtalet. Detta gäller både aktörer i Sverige och aktörer i utlandet som vill delta i ett svenskt samarbete. Ansökan ska följa föreskrifter meddelade av Energimyndigheten.

9.3 Konsekvenser för klimat och miljö

Förslagen möjliggör för Sverige att delta i internationella klimatsamarbeten enligt artikel 6 i Parisavtalet. Syftet är att bidra till en höjd ambition för att nå Parisavtalets långsiktiga mål att begränsa den globala temperaturökningen till väl under två grader och att göra ansträngningar för att begränsa ökningen till en och en halv grad. Förslagen förväntas i detta avseende bidra positivt till att begränsa klimatförändringarna. I övrigt bedöms förslagen inte medföra några direkta effekter på klimat och miljö.